

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU – 411.002.03.2015

K/15/002

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin

T +48 81 461 31 20, F +48 81 461 31 11

llu@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-112, 20-001 Lublin 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	K/15/002 – Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych – kontrola sprawdzająca
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Janusz Gosik, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 94469 z 10 marca 2015 r. (dowód: akta kontroli, tom I str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Łęcznej (dalej Starostwo lub SP w Łęcznej), al. Jana Pawła II 95a, 21-010 Łęczna.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Roman Cholewa, Starosta Powiatu Łęczyńskiego ¹ . (dowód: akta kontroli, tom I str. 3-5)

Ocena ogólna

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Organ zarządzający ruchem w odniesieniu do dróg powiatowych prawidłowo realizował większość zadań wynikających z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem³. Projekty organizacji ruchu zatwierdzano bez zbędnej zwłoki i przechowywano przez czas określony w ww. rozporządzeniu. Organ zarządzający ruchem prawidłowo realizował obowiązek przeprowadzania analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa na drogach powiatowych oraz obowiązek przeprowadzania kontroli wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji zatwierdzonego projektu stałej organizacji ruchu.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nieprzeprowadzeniu analiz istniejących organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności w latach 2013 – 2014,
- zatwierdzeniu niekompletnych projektów organizacji ruchu,
- nieinformowaniu zarządców dróg gminnych o utracie ważności zatwierdzonych organizacji ruchu, których termin wprowadzenia upłynął,
- nieobjęciu kontrolami, o których mowa w § 12 ust. 5 rozporządzenia z 23 września 2003 r., znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu na drogach gminnych powiatu, dla których Starosta jest organem zarządzającym ruchem.

¹ Od dnia 1 listopada 2014 r., poprzednio Starostą Powiatu Łęczyńskiego przez okres dwóch kolejnych kadencji począwszy od dnia 25 listopada 2006 r. był pan Adam Niwiński.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ Dz. U. Nr 177, poz. 1729 – dalej określane jako: rozporządzenie z 23 września 2003 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Terminowość zatwierdzania projektów organizacji ruchu oraz prowadzenie analiz organizacji bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych i gminnych

1.1. Starosta Powiatu Łęczyńskiego realizował zadania zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych za pośrednictwem Zarządu Dróg Powiatowych w Łęcznej⁴, będącego jednostką organizacyjną powiatu.

W okresie objętym kontrolą złożono ogółem do ZDP 226 projektów stałej organizacji ruchu, zmiany stałej organizacji ruchu oraz czasowej organizacji ruchu; i tak w:

- 2013 r. - 62 projekty stałej organizacji ruchu, 11 projektów zmiany stałej organizacji ruchu oraz 69 projektów czasowej organizacji ruchu,

- 2014 r. odpowiednio 7, 6 i 71 projektów.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7, tom II str. 116-132)

1.2. W wyniku kontroli nr I/13/005 - Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych i gminnych w latach 2008-2012, przeprowadzonej przez NIK w Starostwie w 2013 r.⁵ stwierdzono, że organ zarządzający ruchem, nie prowadził analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności na drogach gminnych w latach 2009-2012, co naruszało § 2 ust. 1, pkt 1, lit. g rozporządzenia z 23 września 2003 r. W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 20 maja 2013 r. NIK wnioskuje o wykonywanie takich analiz. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne, Starosta Łęczyński w piśmie z dnia 5.06.2013 r. poinformował, że wystąpił do gmin o przedłożenie zestawień wypadków i kolizji zaistniałych na drogach gminnych. Zobowiązał się również do dokonania analizy istniejącej organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności za rok 2012 do dnia 30.06.2013 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6)

Starosta skierował w dniu 4.06.2013 r. pisma do sześciu gmin z terenu powiatu łęczyńskiego o przekazanie do ZDP zestawień wypadków i kolizji zaistniałych na drogach gminnych w 2012 r. i otrzymał odpowiedzi.

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Łęcznej⁶ za 2012 r. wynika, że na drogach powiatowych powiatu łęczyńskiego wydarzyło się 16 wypadków drogowych oraz miało miejsce 71 kolizji. ZDP dysponował również danymi, z których wynikało, że na drogach gminnych powiatu wydarzyły się w tym roku dwa wypadki i 57 kolizji.

Kontrolerowi nie przedstawiono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie analizy istniejącej organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności za rok 2012.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 9-23, tom II str. 133-136)

Starosta analizował w latach 2013 i 2014 istniejące organizacje ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności na drogach powiatowych. Analizy te prowadzono na podstawie „Metodyki do opracowania analizy i oceny organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności” przekazanej przez Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie, wykorzystując dane KP Policji. Według

⁴ Dalej zwany: ZDP.

⁵ Dalej zwana: kontrolą nr I/13/005.

⁶ Dalej zwanej: KP Policji.

informacji zestawionych w rejestrze kolizji i wypadków prowadzonym w ZDP, na drogach powiatowych powiatu łęczyńskiego miało miejsce:

- w 2013 roku 91 kolizji drogowych i 11 wypadków,
- w 2014 roku 77 kolizji drogowych i 12 wypadków.

Starosta nie prowadził w latach 2013-2014 roku analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności na drogach gminnych powiatu łęczyńskiego.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 24-52)

1.3. W wyniku przeprowadzonych analiz nie stwierdzono związku pomiędzy zaistniałymi zdarzeniami na drogach powiatowych w 2013 i 2014 r. (wypadki, kolizje), a organizacją ruchu na tych drogach. W konsekwencji Starosta nie zlecał opracowania nowych projektów organizacji ruchu lub ich zmiany.

W piśmie do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie dotyczącym bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych w 2014 r. (nr ZDP.4025.2.2015 z 9.02.2015 r.) Starosta stwierdził, że: *nie ma na nich odcinków niebezpiecznych – „czarnych punktów” oraz, że drogi powiatowe są względnie bezpieczne.*

(dowód: akta kontroli, tom I str. 42-54)

1.4. Starosta współpracował z KP Policji w zakresie uzyskiwania informacji o zdarzeniach na drogach powiatowych dla celów sporządzenia analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności za 2013 i 2014 r. Współpraca ta polegała również na wspólnym opiniowaniu projektów organizacji ruchu na drogach gminnych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 24-41, 53-54)

1.5. W okresie objętym kontrolą zatwierdzono 217 z 226 złożonych projektów organizacji ruchu.

W 2013 r. zatwierdzono 62 projekty stałej organizacji ruchu, 11 projektów zmiany stałej organizacji ruchu oraz 62 z 69 złożonych projektów czasowej organizacji ruchu. W pięciu przypadkach, miało miejsce przedłużenie terminu ważności wcześniej zatwierdzonych projektów, a w dwóch wydano opinie (dot. drogi krajowej nr 82 – remont przejazdu kolejowego w m. Wesołówka oraz dot. drogi wojewódzkiej nr 820 – na czas przebudowy drogi wojewódzkiej nr 820 w m. Łączna).

W 2014 r. zatwierdzono 7 projektów stałej organizacji ruchu, 6 projektów zmiany stałej organizacji ruchu oraz 69 z 71 złożonych projektów czasowej organizacji ruchu. W jednym przypadku wydano opinię (dot. drogi wojewódzkiej nr 829 – na czas przebudowy mostu w miejscowości Ciechanki), a w drugim przedłużono termin ważności wcześniej zatwierdzonego projektu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7-8, 53-54, 76, 93)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Starosta nie przeprowadził analiz istniejących organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności na drogach gminnych powiatu łęczyńskiego w latach 2012-2014, co naruszało § 2 ust. 1 pkt 1 lit. g rozporządzenia z 23 września 2003 r.

Starosta wyjaśnił, że analizy wypadków na drogach gminnych za 2012 rok nie przeprowadzono ze względu na niską liczbę wypadków na tych drogach (dwa), a w 2013 i 2014, ze względu na brak wdrożonych projektów organizacji ruchu na drogach gminnych, a także niedostatek środków finansowych i kadrowych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 42-54)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Dyrektorowi ZDP, kierującemu tą jednostką w latach 2002-2014, Starosta udzielił upoważnienia do wykonywania czynności wynikających z zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych. Osobie powołanej na to stanowisko dnia 15.10.2014 r. upoważnienia takiego nie udzielono, co w ocenie NIK wymaga uporządkowania, szczególnie z uwagi na to, że podstawowy zakres działania ZDP dotyczy wyłącznie dróg powiatowych.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 116-120, 129-132)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości⁷ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

2. Prowadzenie ewidencji i kompletność projektów organizacji ruchu

Opis stanu
faktycznego

2.1. W ZDP dla każdego roku objętego kontrolą prowadzono odrębnie ewidencję zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu i zatwierdzonych projektów czasowych zmian organizacji ruchu. Ewidencje te posiadały elementy wymagane w § 9 ust. 2 pkt 1-8 rozporządzenia z 23 września 2003 r. oraz dodatkowo kolumnę „uwagi”.

W ewidencjach na 241 pozycji tylko w dwóch przypadkach wpisano kilometrów dróg, którego dotyczyły organizacje ruchu. W ewidencji zatwierdzonych projektów czasowej organizacji ruchu za 2013 r., w pozycji 10 dokonano wpisu: *droga nr 2012L Nadrybie – Stefanów od km 0+000 do km 3+473 i nr 1625L Kaniwola – Nadrybie od km 16+520 do km 17+030*, i w ewidencji zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu w pozycji 19 wpisano: *droga krajowa nr 82 na odcinku od km 14+435,26 do km 40+666,26*.

W pozostałych przypadkach w ewidencjach określano przedmiotowe drogi na podstawie nazwy ulic i miejscowości, w których się znajdowały lub ich numerów oraz nazw miejscowości pomiędzy którymi przebiegały.

Terminy wprowadzenia zatwierdzonej stałej organizacji ruchu Starosta ustalał w 2013 r. w przedziale od trzech do piętnastu miesięcy, od daty zatwierdzenia projektu, a w 2014 r. od 7 do 12 miesięcy, co wynikało z terminów realizacji projektów określonych przez składających te projekty.

W ewidencji podawano terminy faktycznego wprowadzenia nowej lub zmiany istniejącej organizacji ruchu. Podawano również terminy przewidywanego przywrócenia czasowej organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 55-120, 121-127, 211-212)

2.2. W wyniku kontroli nr I/13/005 stwierdzono, że w 55 projektach organizacji ruchu (na 209 poddanych analizie) zatwierdzonych przez Starostę (stałych i czasowych) brakowało ogółem 71 elementów, takich jak: plan orientacyjny lub sytuacyjny,

⁷ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen częściowych w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna

właściwa skala tych planów, opis techniczny czy nazwisko/podpis projektanta, co naruszało postanowienia § 5 ust. 1 rozporządzenia z 23 września 2003 r. NIK wnioskowała o zatwierdzanie kompletnych projektów organizacji ruchu.

W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Starosta zobowiązał się do zwrócenia uwagi na kompletność projektów organizacji ruchu przedkładanych do zatwierdzenia.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6)

W niniejszej kontroli na 217 poddanych analizie projektów organizacji ruchu zatwierdzonych przez Starostę w latach 2013-2014 (stałych, zmiany stałych i na czas prowadzenia robót) 97,2 % spełniało wymagania dotyczące ich kompletności, zgodnie z postanowienia § 5 ust. 1 rozporządzenia z 23 września 2003 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 128-206)

2.3. W badanym okresie zatwierdzono wszystkie z siedemnastu złożonych projektów zmiany stałej organizacji ruchu, w tym 11 w 2013 r. i 6 w 2014 r.

W przypadku zmiany stałej organizacji ruchu projekty poprzedniej organizacji ruchu przechowywane były w ZDP nie krócej niż 2 lata od daty wprowadzenia nowej organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7-8, 55-75, 94-101, 211-212)

2.4. Projekty czasowych zmian stałej organizacji ruchu związanych z prowadzonymi robotami przechowywano w ZDP nie krócej niż przez 2 lata od daty przywrócenia stałej organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 7-8, 211-212)

2.5.-2.6. W trakcie kontroli nie stwierdzono składania w celu zatwierdzenia uproszczonych projektów organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 211-212)

2.7.-2.8. W przypadku, gdy jednostką składającą projekt organizacji ruchu nie był zarząd drogi do projektu tego załączana była opinia:

- ZDP w przypadku dróg powiatowych,
- wójta lub burmistrza w przypadku dróg gminnych.

Opinia KP Policji była dołączana do projektów dróg powiatowych

(dowód: akta kontroli, tom I str. 162, 196, 211-212)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W sześciu projektach zmiany stałej oraz czasowej organizacji ruchu, na 217 poddanych analizie, brakowało łącznie ośmiu elementów, takich jak: plan orientacyjny i sytuacyjny, termin przywrócenia poprzedniej stałej organizacji ruchu - w przypadku projektu dotyczącego wykonywania robót na drodze, a także planu orientacyjnego i sytuacyjnego we właściwej skali. Cztery z tych projektów zatwierdzono po 05.06.2013 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 134, 137-138, 150-206)

Starosta wyjaśnił, że: *Projekt czasowej organizacji ruchu zatwierdzony pod nr ZDP.4021.4.2013 nie posiadał planu orientacyjnego i sytuacyjnego, ponieważ*

dotyczył oznakowania ubytków, kolein i wybojów wszystkich dróg powiatowych na terenie powiatu łęczyńskiego, gdzie dołączony był wykaz dróg powiatowych z lokalizacją umieszczenia znaków oraz mapa sieci dróg powiatowych. W/w oznakowanie obowiązywało do czasu wyremontowania nawierzchni drogi powiatowej. Plan orientacyjny i sytuacyjny znajduje się przy stałej organizacji ruchu poszczególnych dróg powiatowych.

Brak planu orientacyjnego w ramach sprawy nr ZDP.4020.2.2013 dot. umieszczenia tabliczki T z napisem „Nie dotyczy dojazdu do kopalni Charleż” pod znakiem B-18 (8 t). Jest to zmiana stałej organizacji ruchu na drodze powiatowej nr 1564L. Plan orientacyjny znajduje się przy stałej organizacji ruchu na tej drodze.

W projekcie zmian w stałej organizacji ruchu w ramach sprawy nr ZDP.4020.10.2013 brak planu orientacyjnego, ponieważ podobnie jak w projekcie w/w, znajduje się przy projekcie stałej organizacji ruchu na drodze powiatowej nr 1716L.

W projektach nr ZDP.4020.15.2013, ZDP.4021.18.2013 i ZDP.4021.19.2013 przeoczono brak skali w planie orientacyjnym, bądź sytuacyjnym.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 312, 314)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

Opis stanu
faktycznego

3. Weryfikacja projektów organizacji ruchu przed zatwierdzeniem

3.1. W latach 2013-2014 nie było potrzeby uzupełniania projektu organizacji ruchu o profil podłużny lub przekrój poprzeczny drogi, bądź dane o istniejącym lub prognozowanym natężeniu ruchu, z uwzględnieniem struktury kierunkowej na skrzyżowaniach i struktury rodzajowej.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 211-212)

3.2. W latach 2013-2014 Starosta nie powoływał komisji np. w celu szczegółowego rozpatrzenia wniesionych opinii lub wątpliwości związanych z projektem organizacji ruchu. Nie zasięgano także opinii rzeczoznawcy lub biegłego w zakresie wpływu planowanej organizacji ruchu na środowisko, w szczególności w zakresie hałasu i zanieczyszczenia powietrza.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 211-212)

3.3. W latach 2013-2014 nie było przypadków odrzucenia przez Starostę projektu organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 128-149)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

4. Realizacja innych obowiązków związanych z zarządzaniem ruchem

Opis stanu
faktycznego

4.1. W wyniku kontroli nr I/13/005 ustalono, że Starosta nie opiniował geometrii dróg w projektach budowlanych składanych z wnioskami o pozwolenie na budowę. Obowiązek wykonywania takich opinii wynika z postanowień § 3 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia z 23 września 2003 r., a w wystąpieniu pokontrolnym NIK wnioskowała o ich sporządzanie. W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne Starosta zobowiązał się do wdrożenia obowiązku opiniowania geometrii dróg w projektach budowlanych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6)

W latach 2013-2014 do Wydziału Budownictwa Architektury Rolnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa wpłynęły cztery wnioski o pozwolenie na budowę (zawierające projekty budowlane dróg) – jeden w 2013 r. i trzy w 2014 r. W okresie tym przyjęto również łącznie 41 zgłoszeń dotyczących przebudowy i remontów dróg, w tym do sześciu załączono projekt budowlany.

Na cztery wydane w badanym okresie pozwolenia na budowę, w trzech przypadkach opiniowano projekty budowlane w zakresie geometrii drogi (drogi gminne). W czwartym przypadku projektu nie opiniowano pod względem geometrii drogi ponieważ dotyczył on ciągu pieszo-jezdnego.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 13-105)

W regulaminie organizacyjnym Starostwa wśród zadań Wydziału Budownictwa Architektury Rolnictwa i Ochrony Środowiska nie ujęto kwestii opiniowania projektów budowlanych w zakresie geometrii drogi. Nie określono jej również w zakresach czynności pracowników tego Wydziału.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 211-212, tom II str. 1-12)

4.2. W badanym okresie wystąpiło osiem przypadków zmian stałej organizacji ruchu, w tym sześć na skrzyżowaniu dróg gminnych z drogami wojewódzkimi i dwa przypadki na skrzyżowaniach dróg gminnych z drogą krajową.

Organizację ruchu na skrzyżowaniach dróg gminnych z drogami wojewódzkimi zatwierdził zarządzający ruchem na drogach wojewódzkich Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich. Projekty te w zakresie włączenia dróg gminnych do dróg wojewódzkich zaopiniował pozytywnie Starosta Łęczyński.

W przypadku skrzyżowań z drogą krajową Nr 82 (drog gminnych nr 105313 L i 105327 L) projekty organizacji ruchu opracowane przez gminę Cyców zostały zaopiniowane przez dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Lublinie oraz zatwierdzone przez Starostę Łęczyńskiego.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 207-210)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Projekty organizacji ruchu na dwóch skrzyżowaniach dróg gminnych z drogą krajową nr 82 zatwierdził Starosta, co naruszało postanowienia § 6 ust. 2 rozporządzenia z 23 września 2003 r. Organizację ruchu na skrzyżowaniu dróg o różnych organach zarządzających ruchem powinien zatwierdzić organ zarządzający ruchem właściwy dla drogi wyższej kategorii, w tym przypadku dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

Opis stanu
faktycznego

5. Nadzór i kontrola wdrażania oraz zgodności istniejącej organizacji ruchu z zatwierdzoną

5.1. W okresie objętym kontrolą zatwierdzono łącznie 86 projektów stałej organizacji ruchu. Jednostki wprowadzające te organizacje w 20 przypadkach poinformowały Starostę o planowanym terminie ich wprowadzenia, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia z 23 września 2003 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 55-75, 94-101, 213-221)

5.2. W badanym okresie nie stwierdzono przypadków składania do zatwierdzenia przez Starostę uproszczonych organizacji ruchu.

Na 131 wdrożonych w badanym okresie projektów czasowej organizacji ruchu jednostki wprowadzające te organizacje zawiadamiały Starostę o planowanych pracach, co najmniej na 24 godziny przed ich rozpoczęciem.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 137-149, 185-188, 211-212)

5.3. W badanym okresie organ zarządzający ruchem nie zgłaszał sprzeciwu po zawiadomieniu go o zamiarze wprowadzenia organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 211-212)

5.4. Na 20 skontrolowanych, wdrożonych organizacji ruchu, organ we wszystkich przypadkach przeprowadził protokolowane kontrole wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektu, w terminie 14 dni od dnia wprowadzenia organizacji ruchu. W trakcie tych kontroli nie stwierdzono odstępstw od założeń ujętych w projektach organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 121, 211-217)

5.5. W wyniku kontroli nr I/13/005 stwierdzono, że pomimo wymogu § 12 ust. 4 rozporządzenia z 23 września 2003 r., organ zarządzający ruchem nie informował zarządców dróg gminnych o utracie ważności zatwierdzonej stałej organizacji ruchu, w sytuacji nie dopełnienia przez nich obowiązku wynikającego z § 12 ust. 1 tego rozporządzenia. W roku 2008 r. miało miejsce 11 takich przypadków, w 2009 r. – 7, 2010 r. – 6, 2011 r. – 1 i w 2012 r. 2 przypadki.

NIK wnioskowała o informowanie właściwego zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu w przypadku upływu terminu wprowadzenia organizacji i braku zawiadomienia o jej wprowadzeniu. Starosta przyjął ten wniosek do realizacji.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6)

W latach 2013-2014 w siedmiu przypadkach podmioty posiadające zatwierdzoną stałą organizację ruchu (na 66) nie poinformowały Starosty o terminie ich wprowadzenia, pomimo że upłynął termin w którym miały one być wykonane (31.12.2014 r.). We wszystkich tych przypadkach Starosta nie poinformował tych podmiotów o utracie ważności zatwierdzonych projektów stałej organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 74-75, 215, 222-239)

Na koniec 2014 r. Starosta zarządzał 44 odcinkami dróg powiatowych o łącznej długości 264,331 km. Organizacje ruchu posiadały 43 odcinki dróg powiatowych o nawierzchni twardej o łącznej długości 227,540 km.

Z informacji uzyskanych od burmistrza i wójtów gmin z terenu powiatu łęczyńskiego wynika, że zarządzali oni łącznie 216 odcinkami dróg utwardzonych o długości 350,127 km, w tym 175 odcinków tych dróg o długości 278,147 km posiadało zatwierdzone organizacje ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom II str. 106-115)

5.6. Kontrola nr I/13/005 wykazała, że pomimo obowiązku wynikającego z § 12 ust. 5 rozporządzenia z 23 września 2003 r., w okresie objętym kontrolą, na drogach gminnych podległych Staroście Łęczyńskiemu, jako organowi zarządzającemu ruchem, nie przeprowadzano półrocznych kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.

W związku z powyższym, NIK wnioskowała o prowadzenie tych kontroli, a Starosta w odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne zobowiązał się do realizacji tego obowiązku.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 6)

W latach 2013-2014, zgodnie z § 12 ust. 5 rozporządzenia z 23 września 2003 r. Starosta przeprowadził cztery (półroczne) kontrole prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach powiatowych powiatu łęczyńskiego.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 240-258)

5.7.- 5.9. W wyniku kontroli przeprowadzonych na drogach powiatowych w roku 2013 wnioskowano w dwóch przypadkach o wymianę, a w 21 o umieszczenie znaków pionowych (głównie ostrzegawczych dotyczących oznakowania ubytków po zimie). W 2013 r. w wyniku realizacji tych zaleceń ustawiono łącznie 60 znaków drogowych. W 2014 r. w wyniku kontroli wnioskowano w dwóch przypadkach o wymianę i w dwóch o umieszczenia znaków. Realizując wnioski komisji w 2014 r. ustawiono łącznie siedem znaków pionowych.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 240-258)

5.10. W trakcie oględzin przeprowadzonych przez NIK, sprawdzono funkcjonowanie pięciu organizacji ruchu funkcjonujących na drogach gminnych na podstawie zatwierdzonych projektów organizacji ruchu nr ZDP.4020.10.2014, ZDP.4020.11.2014, ZDP.4020.72.2013, ZDP.4020.18.2014 oraz na drodze powiatowej nr 2013L na podstawie projektu nr ZDP.4020.9.2013. Ustalono, że oznakowanie wykonane w ramach tych organizacji było zgodne z zatwierdzonymi projektami organizacji ruchu.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 259-311)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Do czasu zakończenia kontroli Starosta nie poinformował Wójta Gminy Milejów o utracie ważności (31.12.2014 r.) zatwierdzonych w 2013 r. sześciu projektów stałej organizacji ruchu (numery spraw: od ZDP.4020.75.2013 do ZDP.4020.80.2013) oraz Burmistrza Łęczynej (numer sprawy: ZDP.4020.6.2014) o

utracie ważności jednego projektu. Powyższe naruszało postanowienia § 12 ust. 4 rozporządzenia z 23 września 2003 r.

(dowód: akta kontroli, tom I str. 74-75, 215, 222-239)

Starosta wyjaśnił, że: *Organ zarządzający ruchem nie informował podmiotów o utracie terminu ważności zatwierdzonych projektów organizacji ruchu, gdyż termin ważności podany był wyraźnie w projektach. Podał również, że: W każdym zatwierdzonym projekcie organizacji ruchu zamieszczana jest informacja o obowiązku poinformowania Starosty i Komendanta Powiatowego Policji w Łęczyńskiej przez podmiot wdrażający o terminie wdrożenia projektu co najmniej na 7 dni przed terminem wdrożenia.*

(dowód: akta kontroli, tom I str. 312, 315)

2. W latach 2013-2014 Starosta nie przeprowadził półrocznych kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na drogach gminnych, co naruszało postanowienia § 12 ust. 5 rozporządzenia z 23 września 2003 r.

(dowód: akta kontroli, str. tom I str. 240-258)

Starosta wyjaśnił, że: *Nie przeprowadzono kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania wszystkich znaków drogowych, urządzeń sygnalizacji świetlnej, urządzeń sygnalizacji dźwiękowej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach gminnych powiatu łęczyńskiego ze względu na brak środków i osób.*

(dowód: akta kontroli, tom I str. 312-313, 315)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym obszarze.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸, wnosi o:

- 1) Wykonywanie analiz istniejących organizacji ruchu na drogach gminnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu i jego efektywności.
- 2) Zatwierdzanie kompletnych projektów organizacji ruchu.
- 3) Informowanie zarządu drogi o utracie ważności zatwierdzonej organizacji ruchu w przypadku upływu terminu wprowadzenia organizacji i braku zawiadomienia o jej wprowadzeniu.
- 4) Prowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania, funkcjonowania i utrzymania organizacji ruchu na drogach gminnych powiatu łęczyńskiego.
- 5) Przestrzeganie zasady zatwierdzania projektu organizacji ruchu na skrzyżowaniach przez organ zarządzający ruchem właściwy dla drogi wyższej kategorii.

⁸ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, 1 czerwca 2015 r.

Kontroler
Janusz Gosik
Starszy inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Lis